

ELS CAMPS D'APRENENTATGE

Què són?

Els camps d'aprenentatge de les Illes Balears són una iniciativa del MEC dins el seu programa d'educació compensatòria.

El nom de camps d'aprenentatge prové de Catalunya, on van sorgir les primeres iniciatives d'aquest tipus. Amb aquest nom es vol expressar una idea diferent del que representen les escoles de natura i les granges-escola.

La intenció dels camps d'aprenentatge és oferir la possibilitat d'estudiar un entorn determinat des del màxim de punts de vista possibles. Es tracta, per tant, d'intentar que els alumnes descobreixin les interrelacions que es produeixen en el si d'un determinat medi, en la seva complexitat.

Com a conseqüència d'això, partim de dues premisses pedagògiques ben clares:

- la multidisciplinarietat i
- el treball actiu a partir de la investigació del medi.

Què pretenen els camps d'aprenentatge?

Els objectius que comparteixen, d'una manera general, són aquests:

- Despertar l'interès dels alumnes per l'entorn social, natural, històric, cultural... estimulant la seva curiositat i fomentant la capacitat d'observació a fi de descobrir les interrelacions entre els elements naturals i socials del medi.
- Estimular la conscienciació pels problemes relacionats amb el medi ambient.
- Oferir un servei educatiu obert a tots els centres no universitaris, fent un esforç d'adaptació a les necessitats, circumstàncies i interessos de cada grup.
- Estimular el treball en grup i aprendre

tècniques de treball.

- Obrir un nou camp de relacions entre professors i alumnes.
- Oferir alternatives per a ocupar el temps lliure.

L'oferta dels camps d'aprenentatge

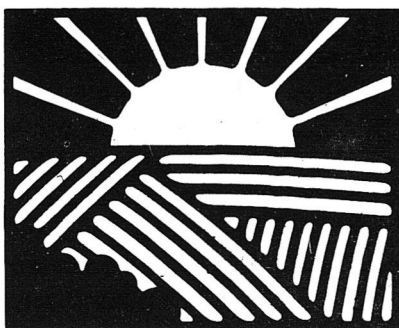
El camp d'aprenentatge de Binifaldó és el més veterà. Va començar a funcionar el curs 1984-85 en pla experimental, gràcies a un conveni entre el MEC i la Conselleria d'Agricultura. D'aleshores ençà hi han passat més de deu mil alumnes de tots els nivells educatius, però, sobretot, dels darrers cursos d'EGB i primers de secundària.

Binifaldó és en plena serra de Tramuntana, prop de Lluc. El seu magnífic emplaçament li permet de tractar d'una manera més específica qüestions relatives al medi muntanyenc: vegetació de muntanya, alzinar, erosió càrstica, agricultura i oficis tradicionals de muntanya, monestir de Lluc...

Objectius:

- Conèixer la serra de Tramuntana mitjançant l'estudi d'un lloc molt determinat d'aquesta.
- Observar un alzinar ben conservat i comparar les zones més afectades per l'actuació humana amb les més verges.
- Estudiar l'efecte de l'erosió en uns terrenys calcaris: carstificació.

- Descobrir les característiques especials del bosc i terres de cultiu en unes condicions climatològiques i físiques particulars.
- Conèixer els antics usos del bosc i de la muntanya per part de l'home i compararlos amb els de l'actualitat.
- Estudiar i analitzar el fet històric i social del monestir de Lluc. Veure la seva influència en la literatura i tradicions populars.
- Conèixer l'actuació del SECONA sobre aquesta realitat.
- Aprendre a orientar-se utilitzant mapes topogràfics.
- Estudiar i observar la vegetació illenca.
- Adquirir consciència dels problemes relacionats amb el medi ambient.

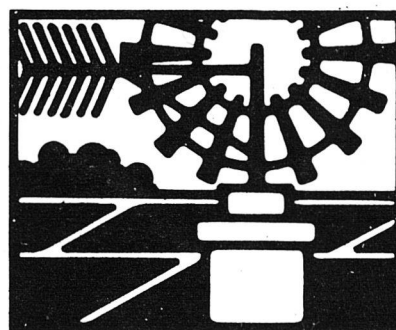
El camp d'aprenentatge agrícola de Son Ferriol va començar essent una aula ocupacional d'educació compensatòria i era restringit només per a les aules de compensatòria. Des del curs 1988-89 és obert a tots els centres escolars de les Illes Balears. Es troba en una finca de 30 mil metres quadrats, cosa que permet distribuir-hi varis espais agrícoles, una zona de jardineria i hivernacles. També és possible muntar una parcel·la d'hort escolar exclusiva per a un centre.

Objectius:

- Conèixer els cultius propis de Mallorca.
- Estudiar els cicles anuals/estacionals de les plantes.
- Descobrir els elements determinants del creixement dels vegetals.
- Estudiar els espais agrícoles com a ecosistemes transformats.
- Conèixer les tasques agrícoles i la seva me-

todologia.

- Despertar l'interès de l'alumne cap al medi agrari i el cultiu de plantes.
- Aprendre a utilitzar les eines i les tècniques de treball adequades a l'agricultura.

El camp d'aprenentatge d'es Palmer es troba en el terme municipal de Campos, als locals de l'antiga escola rural del nucli d'es Palmer. Funciona en conveni amb l'Ajuntament de Campos.

Ofereix un contrapunt molt interessant al de Binifaldó. Posseeix grans valors ecològics, paisatgístics i humans i possibilita l'estudi de la zona humida del Salobrar, la platja d'Es Trenc, l'agricultura de la zona, etc. El curs 1988-89 va començar a funcionar en pla experimental i és obert a tothom des del curs 89-90.

S'està pendent d'unes obres de condicionament de l'allotjament per oferir estades d'uns quants dies.

Objectius:

- Conèixer la vida tradicional i actual d'una zona de reguiu i la seva evolució històrica.
- Abordar la problemàtica de la pagesia de Campos i les seves connexions amb les indústries locals: Blahi, Piris ...
- Estudiar diferents ecosistemes: es Trenc -- ecosistema dunar--, garriga i pinar, salobrar i marina.
- Descobrir el funcionament d'una salinera.
- Analitzar el fenomen del termalisme.
- Conscienciar els alumnes de la importància

de la protecció i conservació de l'àrea natural d'especial interès d'es Trenc i es Salobrar.

- Realitzar activitats d'orientació i utilització de mapes topogràfics.
- Visitar el poble de Campos.

El camp d'aprenentatge de sa Cala es troba a l'illa d'Eivissa en el terme municipal de Sant Joan de Labritja. Aquest camp es va obrir mitjançant un conveni amb l'ajuntament de Sant Joan. El curs passat 1989-90 va funcionar en pla experimental i, aquest any, funciona amb normalitat, però només amb visites d'un sol dia. El proper curs s'espera tenir acabades les obres de condicionament per possibilitar estades més llargues. Es troba situat en un paratge on no hi ha arribat l'impacte turístic. És un lloc ideal per a l'estudi de l'agricultura tradicional eivissenca i d'ecosistemes com els de pinar, torrent o vorera de mar.

Objectius:

- Conèixer la vall de sa Cala i la seva manera de viure tradicional i actual.
- Observar l'aprofitament humà del medi.
- Estudiar les feines del bosc, que complementaven l'agricultura de subsistència: sitges, forns de calç i obtenció del quitrà.
- Estudiar diferents ecosistemes: torrentera, pinar, vorera de mar etc.
- Conèixer les tradicionals festes populars: ballades a pous i fonts.
- Analitzar el fet de la població disseminada i l'arquitectura popular.
- Conscienciar els alumnes de la importància de la protecció de la natura.
- Analitzar les conseqüències dels incendis forestals.

- Realitzar activitats d'orientació i utilització de mapes topogràfics.

S'està preparant la posada en marxa d'un cinquè camp d'aprenentatge a Menorca, concretament en el terme municipal de Ciutadella, a la finca propietat de l'ajuntament coneguda com es Pinaret.

Funcionament

Una volta elaborats els calendaris d'ocupació dels camps i confirmades les dates d'assistència del grup, s'estableix el següent procediment de treball:

El tutor del grup que ha de visitar un camp assisteix a una reunió prèvia amb els responsables del camp en qüestió a fi de planificar i concretar el programa de l'estada.

Abans de la visita els alumnes fan alguna activitat de preparació d'acord amb els punts dissenyats en la reunió prèvia.

Durant la visita es realitzen les activitats previstes.

En tornar al centre escolar, es desenvolupa algun tipus de treball d'explotació de l'estada, segons el criteri del professor.

Com s'hi pot participar?

S'ha d'efectuar la sol·licitud per escrit dins els terminis prevists d'acord amb el fulletó informatiu que s'envia a tots els centres escolars a principis de curs.

Adreces i telèfons dels camps d'aprenentatge de Binifaldó i es Palmer: Carrer de Gregorio Marañón, s/n. 07007 Palma. Tel. 417820.

Son Ferriol: Av. del Cid, Km. 1,400. 07298 Son Ferriol-Palma. Tel. 427144.

Sa Cala 07811- Sant Vicent de sa Cala-St. Joan de Labritja. Eivissa

Instal·lacions del mateix tipus a Catalunya

Camp d'aprenentatge del Delta de l'Ebre: Av. Constitució, 68. Apartat 115. 43540. Sant

Carles de la Ràpita (Montsià). Tel. 977-741710.

Camp d'aprenentatge de la Garrotxa: Carrer dels Garganta, s/n 17800 Olot (La Garrotxa). Tel. 972-263829.

Camp d'aprenentatge de Tarragona, Alberg Sant Jordi: Avda. President Companys, s/n 43005 Tarragona. Tel. 977-228632.

Camp d'aprenentatge de les Valls d'Àneu: Escola-llar Morelló: Av. J. Morelló, s/n 25580 Esterri d'Àneu (Pallars Sobirà). Tel. 973-626032.

Granja-escola les Obagues: Mas Sant Jordi. 25430 Juneda (Les Garrigues). Tel. 973-150417.

Escola de natura Vall de Boí: 25527 Barrueda (Alta Ribagorça) Tel. 973-690075 i 690070.

Els camps d'aprenentatge de Catalunya reben les sol·licituds a partir de l'1 de maig de cada any per al curs següent.

Josep GOMILA i BENEJAM

Embat

llibres

ESPECIALITZADA AMB PEDAGOGIA

I PSICOLOGIA.

Pge. Part. Papa Joan XXIII, n.º 5-E

Centre Comercial «Los Geranios»

07002 Palma de Mallorca

Tel. 71 33 50

MATERIAL PROGRAMA DE EDUCACIÓN DE ADULTOS

coedición MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA/ PRENSA UNIVERSITARIA

IN-TRO. Material de lectura y escritura para Neoelectores. Palabras inversas y trabadas.

TRABAJAMOS CON PALABRAS. Material de apoyo para la reparación de palabras en alfabetización de adultos.

ALACENA

Prens Universitaria

ITINERARIS PEDAGÒGICS